

Problemet i dag er slet ikke grundloven, men regeringen og Folketinget, som i alt for høj grad lader hånt om grundlovens ånd, og det kan nok så mange politiske markeringer eller juridiske professorers personlige markeringer intet stille op med. Om så grundloven, for nu at blive lidt grundtvigsk, var skrevet med penne af engle-fjer, så hjalp det intet, hvis ikke Folketinget selv vil respektere ånden i forfatningen.

Magtfordelingen flyder. Magtfordeling er noget helt afgørende og grundlæggende i et retssamfund, men magtfordelingen mellem Folketinget og regeringen forudsætter også efter Venstres opfattelse en stabil administration.

Og det skal ikke være nogen hemmelighed for statsministeren, at det er med stor bekymring for ikke at sige utilfredshed, at vi i Venstre læser i aviserne, at man nu i Statsministeriet, for jeg ved ikke hvilken gang, fjerner velflagte, loyale og dygtige embedsmænd for ifølge dagspressen at ansætte nogle fra partihovedkvarteret. Jeg ved ikke, om det skyldes, at statsministeren ser Venstrefolk overalt i statsadministrationen! Det håber jeg at statsministeren måske selv har et par bemærkninger til, men jeg går ud fra, at man ikke er i færd med at omdanne ministerierne til partihovedkvarter med henblik på det kommende folketingsvalg.

Men tilbage til magtfordelingen: Det er først og fremmest Folketingets ansvar at sikre, at de øverste statsorganer lever op til det i grundloven fastslåede forfatningsprincip om, at magten er adskilt mellem den lovgivende, den udøvende og den dømmende magt.

Dette princip er fastsat for at beskytte Danmarks borgere mod vilkårlige indgreb. Domstolens suveræne uafhængighed og mulighed for at kende Folketingets lovgivning grundlovsstridig er en selvfølgelig retsgaranti for borgerne. Forholdet mellem den dømmende og lovgivende magt er spørgsmål, som vi i Venstre har rejst over for først og fremmest justitsministeren, og det er spørgsmål, som også vil blive gjort til genstand for drøftelse i Retsudvalget.

Adskillelse af Justitsministeriet og domstolene har været drøftet her i Folketinget, men det kræver jo ikke nogen grundlovsendring. Det er altså heller ikke domstolene eller strukturen, der er problemet. Det er os selv. Vi skal lære at holde os til det, vi er sat til, nemlig at lovgive, og så lade domstolene fastsætte, hvad der er gældende ret i den enkelte tvist. Det er et problem for retssikkerheden, at vi i højere og højere grad optræder, som om det er Folketinget, der er

retsansvarende myndighed. Det svækker helt væsentlige retsbeskyttelsesprincipper over for borgerne, at vi blander os i konkrete verserende straffesager eller vedtager særlove.

Magtens tredeling og regeringens ansvar over for Folketinget indebærer, at vi løbende går hinanden og os selv efter i sømmene. Vi drøfter jo også løbende her i Folketinget og i Udvalget for Forretningsordenen, hvordan Folketinget skal arbejde. Det er en meget væsentlig debat, og det er væsentligt, at Folketinget kan holde den udøvende magt i skak uden at overtage ansvaret.

Folketinget har f.eks. styrket sig selv gennem en hyppigere brug af høringer, hvor Folketinget selv vælger deres eksperter. Til gengæld er Folketinget også blevet en stor lovgivningsfabrik, der kværner i døgn drift uldstændig uden fornemmelse for, at det danske folk er hamrende trætte af hele tiden at blive reguleret af love og bekendtgørelser, cirkulærer og kundgørelser osv. osv. Det er ikke værdigt for et retssamfund, og det er heller ikke værdigt, at vi lader os lede af enkeltsager og derfor vedtager for megen hovsalovgivning.

Det er vigtigt, at vi i lovgivningen udviser tilbageholdenhed og selvdisciplin frem for at bruge ressourcer på en grundlovsendring, der alligevel aldrig kan vedtages.

Jeg skal måske så med det samme sige til statsministeren, for at statsministeren ikke skal drille mig, at når jeg i de seneste dage har talt meget om et retssikkerhedsministerium, så ved jeg selvfølgelig godt, at ministeriernes fordeling henhører under statsministeren, og det ønsker jeg ikke at ændre på. Jeg forsøger bare at komme med gode ideer og måske være en inspirerende muse for statsministeren.

Grundlovens § 20 har i den senere tid fra flere sider været under beskyldning. Der har været forskellige kreative forslag om ændringer i grundlovens § 20. Det har været foreslået, at suverænitetssafgivelse skulle godkendes efter grundlovens ændringsprocedurer, altså med en folkeafstemning, hvor afgørelsen ville falde, medmindre 40 pct. af befolkningen stemte ja. Men dette forslag vil jo ikke ændre noget, idet det til enhver tid er Folketinget, der under ansvar over for Højesteret definerer, hvad der skal betragtes som suverænitetssafgivelse.

Det er naturligvis enhver borgers ret at forsøge at få domstolene til at prøve, hvorvidt en lov, herunder Maastricht-Traktaten, er i overensstemmelse med grundloven. Den ret er der en